
Διημερίδα ΤΕΕ

Ασφαλιστικό: Γιατί και Πώς

Παναγιώτης Ζαμπέλης, Αναλογιστής
Νοέμβριος 2012

Ασφαλιστικό σύστημα.

Το τοπίο μετά το τσουνάμι.

- Αυξήσεις εισφορών (σε ελεύθερους επαγγελματίες κυρίως)
- Μειώσεις παροχών (γερό 'κούρεμα' στις επικουρικές και 'ψαλίδισμα' στις κύριες συντάξεις, κατάργηση των δώρων, σταδιακή εξαφάνιση του εφάπαξ).
- Αυξήσεις ορίων συνταξιοδότησης (όλοι στα 67)

Δραματική κατάσταση

- Η πίεση για τη Κυβέρνηση (την προηγούμενη και τη τωρινή) ήταν τεράστια.
- Τα απαιτούμενα ποσά πολύ υψηλά και τα έσοδα μειούμενα.
- Άλλες εναλλακτικές πηγές εσόδων αδύνατες.
- Οι προβλέψεις για το κοντινό μέλλον ήταν απαισιόδοξες (τα πράγματα θα χειροτέρευαν).
- Και μαζί με όλα αυτά ήρθε και το PSI.

Σώζονται οι συντάξεις;

ΟΧΙ!!!

- Εάν σωζόταν το σύστημα τότε γιατί η κυβέρνηση να αποσύρει την εγγύηση από τις επικουρικές συντάξεις;
- Ακόμη δεν εξυγιάνθηκε το σύστημα.
- Αναμένονται, δυστυχώς, και άλλα μέτρα.

Που οδηγείται η κατάσταση;

- Κατάργηση επικουρικών συντάξεων (ήδη δρομολογήθηκε)
- Κατάργηση ή συρρίκνωση του εφάπαξ (τροϊκανή απαίτηση)
- Ένα ενιαίο ταμείο συντάξεων
- Σύνταξη το πολύ €700.

Όσοι ελπίζουν ότι αυτό δεν μπορεί να είναι αλήθεια, καλούνται να το πιστέψουν γιατί είναι μία πραγματικότητα που ισχύει για όλες τις χώρες του Ευρωπαϊκού βορά.

Ποσοστό αναπλήρωσης

Ποσοστό αναπλήρωσης είναι ο λόγος του ποσού της ετήσιας συνταξιοδοτικής παροχής που λαμβάνει ένας συνταξιούχος ΠΡΟΣ το ποσό των ετήσιων αποδοχών που ελάμβανε λίγο πριν την συνταξιοδότηση.

$$R = \frac{\text{Συνταξη}}{\text{Αποδοχες}}$$

Η κατάσταση στην Ευρώπη

	% αναπλ.		% αναπλ.
Ελλάδα	105,0%	Φινλανδία	56,6%
Ισπανία	90,5%	Σουηδία	53,0%
Ιταλία	78,9%	Σλοβακία	49,4%
Πορτογαλία	74,8%	Κύπρος	46,0%
Γαλλία	66,2%	Δανία	45,1%
Ουγγαρία	65,8%	Γερμανία	43,0%
Αυστρία	64,1%	Λιθουανία	40,0%
Σλοβενία	64,0%	Βέλγιο	39,0%
Πολωνία	63,2%	Εσθονία	32,7%
Τσεχία	61,0%	Ιρλανδία	31,0%
Λετονία	60,8%	Ολλανδία	29,6%
		Μεγάλη Βρετανία	17,0%

Πηγή: Ευρωπαϊκή Ένωση, Current and prospective theoretical pension replacement rates, Social protection Committee, Μαΐος 2006.

Φταίει η κρίση;

Όχι, δεν φταίει η κρίση. Η κρίση απλά έλειωσε τον πάγο και αποκάλυψε το πτώμα του μαμούθ.

Το πτώμα ήταν από παλιά εκεί. Το θάνατο του μαμούθ δεν τον προκάλεσε η κρίση.

Το συνταξιοδοτικό σύστημα έχει χρεοκοπήσει πολλά χρόνια πριν τη κρίση. Ζει με δανεικά και αγύριστα εδώ και πάνω από δύο δεκαετίες.

Ο πρώτος νόμος που έκοβε παροχές και ανέβαζε εισφορές (σημάδι εκτροχιασμού) ήρθε το 1990.

Φταίει, λοιπόν, η κρίση ή είναι άλλα τα αίτια;

Τι φταίει για την κατάσταση αυτή;

- Η ρίζα του κακού εντοπίζεται στο γεγονός ότι οι πολίτες εμπιστεύτηκαν στους πολιτικούς τα εισοδήματά των γηρατειών τους.
- Έτσι και οι μηχανικοί, ενώ δημιούργησαν το δικό τους συνταξιοδοτικό φορέα (το ΤΣΜΕΔΕ), στη συνέχεια τον άφησαν στα χέρια του κράτους.
- Ουσιαστικός διαχειριστής του ΤΣΜΕΔΕ (και των άλλων ασφαλιστικών φορέων) ήταν πάντα η εκάστοτε κυβέρνηση.

Τι θα μπορούσε να είχε γίνει;

- Τίποτα διαφορετικό από αυτό που έγινε. Το προηγούμενο νομικό πλαίσιο δεν έδινε άλλες δυνατότητες.
- Οι ασφαλισμένοι γενικότερα (όχι μόνο οι μηχανικοί) είχαν δεμένα τα χέρια τους.
- «Στερνή μου γνώση να σε είχα πρώτα.»

Ο κυβερνητικός πανικός

- Κάτω από το κράτος του πανικού η κυβέρνηση και με το ενδεχόμενο να μην καταβληθούν συντάξεις (τουλάχιστον για το μεγάλο πλήθος των συνταξιούχων). Αποφάσισε να βάλει στο χέρι τα ταμεία που ήταν σε καλύτερη κατάσταση για να μπαλώσει το πρόβλημα.
- Για το λόγο αυτό θα τα ισοπεδώσει όλα στα πλαίσια ενός και μόνο Ταμείου σύντομα. (Να ο λόγος για τον οποίο θα ενταχθεί και ο κλάδος υγείας των μηχανικών στον ΕΟΠΥΥ).

Τι μπορεί να γίνει τώρα;

- Οι μηχανικοί να επιδιώξουν την μείωση των εισφορών, έστω και με αντίστοιχη μείωση παροχών (συρρίκνωση).
- Οι μηχανικοί να επιδιώξουν την δημιουργία Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ).
- Τα ΤΕΑ προστατεύονται από Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Δεν μπορεί να τα εκμεταλλευτεί η οποιαδήποτε κυβέρνηση.
- Δυστυχώς, οι μεγαλύτεροι σε ηλικία δεν θα προλάβουν να ωφεληθούν από αυτό.

Τι είναι ένα ΤΕΑ

- ΝΠΙΔ, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
- Υπόκειται σε αυστηρή εποπτεία και κανόνες για τη διασφάλιση των μελών.
- Προαιρετική συμμετοχή (με δυνατότητα και υποχρεωτικής).
- Ελευθερία επενδύσεων.
- Αυτοδιοίκηση
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση μεριμνά για τα ΤΕΑ

Εκκρεμεί η ολοκλήρωση του νομικού πλαισίου των ΤΕΑ.

Με αυτά ασφαλώς δεν τελειώνει η συζήτηση για το ασφαλιστικό.

Είναι όμως αρκετά, σε πρώτη φάση, για να αρχίσει αυτή η προσπάθεια.